

Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie Gminy Chełm Śląski
za rok 2024

1. Cel przygotowania analizy.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2024 r. poz.399) gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Do przygotowania analizy wykorzystano materiały związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chełm Śląski m.in.

- sprawozdania złożone przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- sprawozdanie złożone przez podmioty prowadzące punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych
- sprawozdanie złożone przez podmioty zbierające odpady komunalne
- informacje przekazane przez prowadzących instalacje komunalne
- na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi
- inne dostępne dane wpływające na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chełm Śląski.

Zgodnie z art. 9tb w/w ustawy analiza ta obejmuje:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- d) liczbę mieszkańców;
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- h) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- i) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy;

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chełm Śląski od 01 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

2. Podstawy prawne funkcjonowania systemu.

Podstawą prawną funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chełm Śląski jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz podjęte na jej podstawie uchwały Rady Gminy. W związku z nowelizacją w/w ustawy a także w wyniku zdobytych doświadczeń, oraz w wyniku zgłaszanych przez mieszkańców uwag, wprowadzono zmiany w funkcjonującym już systemie.

W 2024 r. obowiązywały następujące uchwały:

- **Uchwała** nr XII/67/2015 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 13 października 2015 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;
- **Uchwała** nr XXXV/193/2017 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 26 października 2017 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- **Uchwała** nr XXXVII/189/2021 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe;
- **Uchwała** nr XXXVII/188/2021 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie wyboru metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłaty za pojemnik i worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz określenia podwyższonej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- **Uchwała** nr XXVII/143/2021 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Chełm Śląski oraz określenia warunków i trybu składania tej deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- **Uchwała** nr XXVII/141/2021 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chełm Śląski;
- **Uchwała** nr XXX/156/2021 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług świadczonych przez Gminę Chełm Śląski w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu ich świadczenia oraz wysokości cen za te usługi;
- **Uchwała** Nr XXVII/140/2021 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- **Uchwała** nr XXXV/192/2017 Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 26 października 2017 r. w

sprawie uchylenia uchwał w sprawie wyznaczenia inkasenta opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wynagrodzenia za inkaso oraz terminu płatności dla inkasenta;

- **Uchwała** nr XXV/129/2020 r. Rady Gminy Chełm Śląski z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym;

3. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2024 r.

W 2024 r. odpady komunalne z terenu Gminy Chełm Śląski odbierała firma wyłoniona w drodze przetargu:

- „Master” – Odpady i Energia Sp. z o. o. ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy (lider konsorcjum)
- PreZero Małopolska Sp. z o.o., ul. Kosiarzy 5a, 30-731 Kraków (partner konsorcjum);

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. obowiązywała umowa nr **GG.272.7.2023** zawarta w dniu 21. 12. 2023 r. na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

W ramach powyższej umowy wszystkie nieruchomości zostały wyposażone w pojemniki na zmieszane odpady komunalne, pojemniki na popiół, pojemniki na bioodpady oraz worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych bezpośrednio sprzed nieruchomości :

1. niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne:
 - zabudowa jednorodzinna – odbiór raz na dwa tygodnie
 - zabudowa wielorodzinna – odbiór raz w tygodniu zgodnie z harmonogramem wywozu
 - działki rekreacyjne – odbiór raz na dwa tygodnie
 - nieruchomości niezamieszkałe- zgodnie z zadeklarowaną częstotliwością.
2. selektywnie zbierane odpady komunalne:
 - zabudowa wielorodzinna - dwa razy w miesiącu
 - pozostałe - raz w miesiącu.
3. bioodpady - odpady kuchenne - odbiór raz w tygodniu
4. popiół raz w miesiącu

Bepośrednio sprzed posesji odbierane były następujące selektywnie zbierane odpady komunalne:

- tworzywa sztuczne , metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,- worek w kolorze żółtym
- papier -worek w kolorze niebieskim
- szkło - worek w kolorze zielonym ,
- popiół - pojemnik 120 l (dodatkowo worek 120l w kolorze szarym)
- bioodpady – pojemnik na odpady kuchenne

Dwa razy w roku odebrane były odpady wielkogabarytowe bezpośrednio sprzed posesji.

Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w Gminie Chełm Śląski powstał Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zwany dalej (PSZOK), do którego mieszkańcy w ramach ponoszonej opłaty mogą oddawać wytwarzane przez siebie, selektywnie zebrane odpady komunalne.

PSZOK był czynny 6 dni w tygodniu, poniedziałek, piątek w godzinach od 10.00 – 18.00, wtorek, środa i czwartek od 9.00 do 17.00 i w soboty od 9.00 do 13.00. Wyposażenie PSZOK w pojemniki i kontenery, oraz obsługę, zapewnił przedsiębiorca w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Do PSZOK właściciele nieruchomości zamieszkałych mogli przekazywać bezpłatnie zebrane w sposób selektywny odpady komunalne , w tym:

- a) odpady zielone - rozdrobnione,
- b) papier ,
- c) tworzywa sztuczne,
- d) metale,
- e) szkło,
- f) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- g) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- h) zużyte baterie i akumulatory ,
- i) zużyte opony w ilości 4 szt. z posesji na rok
- j) przeterminowane leki
- k) odpady tekstyliów i odzieży
- l) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- m) odpady remontowo budowlane z gospodarstw domowych w ilości do 300 kg na posesję na rok.
- n) papa odpadowa,
- o) materiały izolacyjne
- p) oleje silnikowe i smarowe
- q) farby i tusze
- r) lampy fluorescencyjne

Gmina Chełm Śląski wprowadziła również usługi dodatkowe na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, które nie są zaliczone do usług podstawowych takie jak: dodatkowy odbiór odpadów remontowo-budowlanych oraz opon z ciągników i samochodów ciężarowych za dodatkową opłatą.

4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;

Na terenie Gminy Chełm Śląski nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z zawartą umową odpady komunalne z terenu gminy przekazywane są do Międzygminnego Zakładu Kompleksowego Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Tychach, który od 16.03.2015 r. ma status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych.

Z danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady oraz z RIPOK wynika, że w 2024 r. w instalacji regionalnej Master w Tychach wszystkie zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 (967,82 Mg), pochodzące z terenu gminy Chełm Śląski skierowano do przetwarzania i zostały zagospodarowane w procesie R12 (wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11).

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 w ilości 368,28 Mg oraz odpady o kodzie 20 01 08 w ilości 277,41 (odebrane z terenu Gminy Chełm Śląski w 2024 r.) zostały poddane kompostowaniu w regionalnej instalacji Master – Odpady i Energia w Tychach Sp. z o.o. MBP .

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Aktualnie na terenie Gminy Chełm Śląski system gospodarowania odpadami komunalnymi działa właściwie .W roku 2018 modernizacji oraz dodatkowemu doposażeniu uległ PSZOK

znajdujący się w Chełmie Śląskim przy ul. Techników. Powstała nowa brama wjazdowa, wybudowano nową wagę oraz utwardzono teren.

Gmina Chełm Śląski była współudziałowcem budowy Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Tychach. Moce przerobowe powyższej instalacji zapewniają ciągłe i nieprzerwane zagospodarowanie odebranych z terenu naszej Gminy odpadów komunalnych w związku z czym w 2024 r. nie było potrzeby realizowania żadnych zadań inwestycyjnych w tym zakresie.

6. Koszty poniesione w 2024 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowaniem odpadami komunalnymi;

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zobowiązani są uiszczać na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłata za gospodarowanie odpadami stanowi dochód gminy. Z pobranych opłat gmina zobowiązana jest pokryć koszty związane z funkcjonowaniem systemu, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 2 606 882,67 zł.

Nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 0

Wydatki związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi: 3 128 556,41 zł.

7. Liczba mieszkańców.

Liczba mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy Chełm Śląski według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 6061 osób.

Według ewidencji złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gminnym systemem gospodarowania odpadami objętych według stanu na 31.12.2024 r. było 5570 osób.

Różnica w ilości osób zameldowanych a łączną liczbą osób zadeklarowanych w systemie wynika z faktu, iż wiele osób jest zameldowanych na terenie gminy jednak ze względu na miejsce pracy, nauki lub założenia własnej rodziny zamieszkują poza terenem Chełmu Śląskiego.

8. Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Wszyscy właściciele nieruchomości w Gminie Chełm Śląski zostali objęci gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi. Właściciele nieruchomości w wyniku stosownych pouczeń zawierali brakujące umowy.

9. Ilości odpadów wytwarzanych na terenie Gminy Chełm Śląski w 2024 r.

a) ilość odpadów odebranych od mieszkańców

Kod odpadu	Nazwa	Ilość Mg	Sposób zagospodarowania
20 01 02, 15 01 07	Szkło, opakowania ze szkła	143,01	R 12

20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	0,19	D 10
20 01 39, 15 01 02	Tworzywa sztuczne, opakow. z tworzyw szt.	196,64	R 12
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	967,82	R 12
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	71,83	R 12
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	338,88	R 5
20 01 01, 15 01 01	Papier i tektura, opakow. z papieru i tektury	97,89	R 12
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	277,41	R 3
Razem		2094,16	

b) ilość odpadów zebranych w PSZOK

Kod odpadu	Nazwa	Ilość Mg	Sposób zagospodarowania
16 01 03	Zużyte opony	17,54	R 1
17 01 07	Remontowo budowlane z gospodarstw domowych	228,95	R 5
20 01 01, 15 01 01	Papier i tektura, opakow. z papieru i tektury	28,70	R 12
20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	0,07	D 10
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, smarowe ...	1,25	D 10
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze (...)	4,69	D 10
20 01 33	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami	0,58	R 12
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20,03	R 12
20 01 40, 15 01 04	Metale, opakow. z metali	16,24	R12
20 02 01	Odpady zielone trawa	368,28	R 3
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	250,17	R12
20 01 39, 15 01 02	Tworzywa sztuczne, opakow. z tw. szt.	14,35	R 12
20 01-21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,10	R 12
17 06 04	Materiały izolacyjne	0,20	D5
20 01 11	Tekstylia	0,48	D10
20 01 10	Odzież	13,63	D10
15 01 07	Opakowania ze szkła	6,52	R12
Razem		971,78	

Ilość odpadów wytworzonych na terenie Gminy Chełm Śląski w 2024 r. wynosi **2 832.90 Mg**

10. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

W 2024 roku z terenu Gminy Chełm Śląski odebrano:

- 967,82 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów o kodzie 20 03 01
- 368,28 Mg odpadów ulegających biodegradacji o kodzie 20 02 01
- 277,41 Mg odpadów kuchennych ulegających biodegradacji o kodzie 20 01 08
- 194,81 Mg odpadów powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych przekazanych do składowania o kodzie 19 12 12 oraz 316,22 Mg odpadów o kodzie 19 05 99

11. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Gminy były obowiązane osiągnąć za 2024 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45 % wagowo .

Gmina Chełm Śląski osiągnęła wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, który wyniósł 47,05 %.

12. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania ; 4,76 Mg

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych ; 0,17%

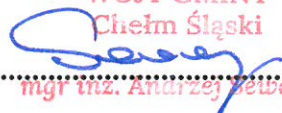
13. Wnioski.

Gmina zobowiązana jest do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m. in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.Dz. U. z 2024 r. poz. 399) sporządzono niniejsze opracowanie, które jest zgodne ze sprawozdaniami złożonymi przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych .

Objęcie systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno właścicieli nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych oraz właścicieli działek rekreacyjnych przyczyniło się do uszczelnienia systemu. Możemy uznać, iż wdrożony system na terenie Gminy Chełm Śląski działa prawidłowo.

Wykonawca wywiązał się z zawartych umów, m. in. poprzez właściwy odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, wyposażenie nieruchomości w pojemniki na odpady zmieszane oraz popiół, a także w worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, prowadzenie PSZOK, a także prowadzenie edukacji ekologicznej.

WÓJT GMINY
Chełm Śląski

Zatwierdził.....mgr inż. Andrzej Heiberyn